

МЕРТУ надало роз'яснення на запит журналу «Радник в сфері державних закупівель» стосовно визначення дати розкриття, додаткових коштів та коштів, отриманих у вигляді відшкодування здійснених раніше витрат

На початку 2014 року до редакції звернувся передплатник, який після проведення відкритих торгів та невдалої спроби зареєструвати договір у казначейській службі попросив допомогти розібратися в причинах відмови в реєстрації договору. Казначейство наполягало на тому, що замовник неправильно визначив дату розкриття пропозицій конкурсних торгів, наголошуючи, що дату розкриття необхідно було поставити на 31-й день від дня виходу оголошення, а не на 30-й, як зробив передплатник. Ми консультували, що порушення у встановленні процедури розкриття на 30-й день від дня виходу оголошення про проведення немає. Але все ж редакція вирішила впевнитись у власних твердженнях, отримавши підтвердження від Уповноваженого органу. Тому у зв'язку з даною ситуацією направила запит до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з проханням роз'яснити не тільки вищеописану ситуацію, але й інші, які виникають під час проведення замовниками торгів. З повною відповіддю Уповноваженого органу ви можете ознайомитись нижче.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ № 3302-05/8718-12 від 24.03.2014

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України розглянуло лист журналу «Радник в сфері державних закупівель» від 18.02.2014 № 18024 щодо застосування законодавства у сфері державних закупівель та повідомляє.

Закон України «Про здійснення державних закупівель» (далі — Закон) встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

«РДЗ»: Відповідно до ч. 1 ст. 10 Закону замовник для оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу (що здійснюється безоплатно) в порядку, установленому цим Законом, надає таку інформацію про закупівлю: оголошення про проведення процедури закупівлі — після публікації в державному офіційному

друкованому виданні з питань державних закупівель, але не пізніш як за 30 днів до дня розкриття пропозицій конкурсних торгів або кваліфікаційних пропозицій, якщо цим Законом для окремих процедур закупівлі не встановлено інший строк. Замовник зобов'язаний встановити дату розкриття рівно на 30-й день після оголошення про проведення процедури закупівлі.

Згідно з ч. 3 ст. 21 Закону, строк для подання пропозицій конкурсних торгів не може бути меншим, ніж 30 днів з дня опублікування оголошення про проведення процедури відкритих торгів у державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель. Замовник має визначити дату розкриття на 31-й (або більш пізній) день.

Отже, зазначені статті суперечать одна одній. Поясніть, будь ласка, на який, 30-й чи 31-й (або більш пізній), день замовник має визначити дату розкриття, щоб одночасно не порушувати норми ч. 1, 2 ст. 10 і норму ч. 3 ст. 21 Закону?

Відповідно до частини першої статті 10 Закону замовник для оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу (що здійснюється безоплатно) в порядку, установленому цим Законом, надає таку інформацію про закупівлю, зокрема оголошення про проведення процедури закупівлі, — після публікації в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель, але не пізніш як за 30 днів до дня розкриття пропозицій конкурсних торгів або кваліфікаційних пропозицій, якщо цим Законом для окремих процедур закупівлі не встановлено інший строк.

Згідно з частиною третьою статті 21 Закону, строк для подання пропозицій конкурсних торгів не може бути меншим, ніж 30 днів з дня опублікування оголошення про проведення процедури відкритих торгів у державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель.

При цьому відповідно до частини першої статті 253 Цивільного кодексу України перебіг строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок.

Розкриття пропозицій конкурсних торгів здійснюється в день закінчення строку їх подання в час та в місці, що зазначені в оголошенні про проведення процедури закупівлі згідно з частиною першою статті 27 Закону.

З огляду на викладене та ураховуючи статтю 253 Цивільного кодексу України, у разі якщо замовником встановлено строк для подання пропозицій конкурсних торгів 30 днів з дня опублікування оголошення про проведення процедури відкритих торгів у державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель, розкриття пропозицій конкурсних торгів здійснюється в день закінчення строку їх подання, тобто на 30-й день.

«РДЗ»: Згідно з тимчасовим кошторисом, замовник уклав прямий договір на суму 40 тис. грн. Відповідно до постійного кошторису замовникові виділено ще 90 тис. грн. Чи потрібно замовникові проводити процедуру закупівлі, згідно із Законом

України «Про здійснення державних закупівель», на 90 тис. грн?

Згідно з частиною першою статті 2 Закону, цей Закон застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт і послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 100 тисяч гривень (у будівництві — 300 тисяч гривень), а робіт — 1 мільйон гривень.

Частиною першою статті 4 Закону встановлено, що закупівля здійснюється відповідно до річного плану, який складається та затверджується комітетом з конкурсних торгів відповідно до частини четвертої статті 11 Закону.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів або застосування цього Закону.

При цьому оскільки Законом не встановлено обов'язку замовника складати та затверджувати річний план державних закупівель на підставі кошторису (тимчасового кошторису), фінансового плану (плану асигнувань, плану використання бюджетних (державних) коштів), при визначенні очікуваної вартості закупівлі під час складання річного плану закупівель замовники можуть виходити з планових вартісних показників, які можуть розраховуватись, зокрема, із потреби у відповідних товарах, роботах чи послугах.

Водночас із метою надання методологічної допомоги на офіційному сайті Міністерства (www.me.gov.ua) в підрозділі «Роз'яснення стосовно застосування законодавства у сфері державних закупівель» розділу «Державні закупівлі» розміщено лист від 17.11.2011 № 3302-25/14028-08 щодо планування закупівель та проведення процедур закупівель на наступний рік.

У свою чергу відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, регулюються Бюджетним кодексом України. Статтею 41 Бюджетного кодексу України визначені особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України.

Разом з тим пунктом 45 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (зі змінами), визначено, що в разі коли бюджетний розпис на наступний рік не затверджено в установленій законодавством термін, в обов'язковому порядку складається тимчасовий розпис бюджету на відповідний період.

Під час складання на наступний рік розписів відповідних бюджетів, кошторисів, планів асигнувань загального фонду бюджету, планів надання кредитів із загального фонду бюджету та планів спеціального фонду, планів використання бюджетних коштів (крім

планів використання бюджетних коштів одержувачів) і помісячних планів використання бюджетних коштів враховуються обсяги здійснених видатків і наданих кредитів з бюджету згідно з тимчасовими розписами відповідних бюджетів і тимчасовими кошторисами, тимчасовими планами використання бюджетних коштів і тимчасовими помісячними планами використання бюджетних коштів. На суму власних надходжень і відповідних видатків, які здійснені згідно з тимчасовими кошторисами та не заплановані в розписі, оформляється довідка про зміни до кошторису в частині спеціального фонду.

З огляду на викладене та ураховуючи, що планування закупівель здійснюється замовником самостійно, у такому випадку після затвердження та доведення кошторису на рік (у разі якщо замовником є розпорядник бюджетних коштів) обрання і проведення процедур закупівель здійснюється без урахування обсягів закупівель, здійснених відповідно до тимчасового кошторису, керуючись вартісними межами, визначеними в частині першій статті 2 Закону.

«РДЗ»: Підприємством було здійснено закупівлю товарів на власні кошти та укладено прямий договір без застосування процедури закупівлі. У подальшому ним було отримано державні кошти у вигляді відшкодування (компенсації) здійснених раніше витрат. Чи має замовник проводити торги на виділені державні кошти у вигляді компенсації згідно із Законом України «Про здійснення державних закупівель»?

Цей Закон застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт і послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 100 тисяч гривень (у будівництві — 300 тисяч гривень), а робіт — 1 мільйон гривень, крім закупівель за процедурою електронного реверсивного аукціону, умови застосування якої встановлені розділом VIII-І цього Закону, у тому числі на технічне обслуговування, іншу оплатну підтримку на майбутнє об'єкта закупівлі чи виплат, пов'язаних з використанням об'єктів права інтелектуальної власності (абзац перший частини першої статті 2 Закону).

Визначення понять «державні кошти», «замовники», «підприємства» та «розпорядник державних коштів» наведені в пунктах 4, 10, 21 та 27 частини першої статті 1 Закону відповідно.

У свою чергу відповідно до абзацу другого частини першої статті 2 Закону дія цього Закону поширюється на підприємства, визначені в пункті 21 частини першої статті 1 цього Закону, лише в разі здійснення ними закупівель за рахунок державних коштів, визначених в пункті 4 частини першої статті 1 цього Закону.

Таким чином, дія Закону поширюється на закупівлю товарів, робіт і послуг підприємством у розумінні Закону за рахунок державних коштів, визначені в пункті 4 частини першої статті 1 Закону.

Крім того, питання виділення коштів не є предметом регулювання цього Закону.

Директор департаменту державних закупівель та державного замовлення

Андрій РУБАН

Отже, після розгляду першого питання Уповноважений орган чітко зазначив, що замовник може правомірно встановлювати дату розкриття на 30-й день від дня виходу оголошення про проведення відкритих торгів, а це фактично підтверджує, що замовник не порушив норми Закону України «Про здійснення державних закупівель». Щодо питання стосовно виділення коштів, то складність полягає в тому, що якщо подивитись на загальну вартість отриманих замовником коштів за рік, то дана сума перевищуватиме 100 тис. грн, але, зважаючи на роз'яснення Уповноваженого органу щодо додаткових коштів, виникло таке питання: чи потрібно замовникові проводити торги на суму, виділену замовникові вдруге? На що Уповноважений орган також надав чітку відповідь, зазначивши, що планування закупівель здійснюється замовником самостійно, тому після затвердження та доведення кошторису на рік обрання і проведення процедур закупівель здійснюється без урахування обсягів закупівель, здійснених відповідно до тимчасового кошторису, керуючись вартісними межами, визначеними в частині першій статті 2 Закону. Отже, у ситуації, описаній у другому питанні, замовник може не проводити торги.